

2- Mavzu: Ta'limga an'anaviy va texnologik yondashuv

Reja

1. Ta'limga an'anaviy va texnologik yondashishning asosiy xususiyati.
2. Ta'limga tizimli va texnologik yondashish.
3. Ta'limga an'anaviy va zamonaviy yondashuvlarni qiyoslash.

**An'anaviy
yondashuvning
asosiy
xususiyati**

O'qituvchi axboratni gapirib beradi, talaba esa bu bilimni xotirasida saqlaydi, "bilim" tushunchasiga xotirada saqlaydigan axboratdir, deb qaraladi. Talabaning bilimi axboratga doir berilgan savolgayoddan bergan javobiga qarab aniqlanadi. Bilim, asosan, esda qoldirishning natijasidir. Bunday bilim xotirada uzoq saqlanmaydi.

Tushuntiruv—
tasviri

Ta'limga
an'anaviy
yondashuvlar
qatoriga
kiruchi
usullar

Reproduktiv

Tushunturuv-tasviriy yondashuv, asosan, o'qituvchining axborat berishi, talabalarning bu bilimni qabul qilishlari, to'plashlari va xotirada saqlashlari bilan belgilangan. SHu bilan birga "bilim" tushunchasining asl mohiyati xotirada saqlovchi axborat deb qaraladi. Bunday bilimlar ularni qo'llay olish ko'nikmalari orqali imtixonlarga tekshirib ko'riladi, ya'ni hech qanday qo'lanmasiz xotiradagi bilimlarni to'g'ridan-to'g'ri savollarga javob tarzida ifoda etiladi.

O'qitishning reproduktiv turi

o'quvchiga madaniy-tarixiy qadiryatlari, an'analarni ta'limning tayyor mazmuni orqali o'zlashtirishga qaratilgan. Bugun ham o'quv dasturlari, darslik va metodik qo'llanmalarning ko'pchiligi o'rganilyotgan fan usullari orqali haqiqatni o'zlashtirishga emas, balki fan bo'yicha infarmasiyani o'zlashtirishga qaratilgan.

O'zlashtirishning produktiv darajasi o'zlashtirilgan bilimlarning namunaviy masalalarni yechish uchun mustaqil ravishda o'zgartirish qobilyati bilan tavsiflanadi. Bu tayyor namuna yoki qoida emas, balki o'quvchi o'zi tuzgan algaritim bo'yicha bajarilgan harakat.

Produktiv usul quyidagi
afzalliklarga ega:

Zaruriy bilimlarni mustaxkamlash ijodiy
izlanishga o'rgatadi;

Uchragan qiyinchliklarni bartarf etishga
o'rgatadi;

O'quv materialini isbotliroq qiladi;

O'qishga nisbatan ijobiy xislarni xosil qiladi;

Bilimga qiziqishni shakilantiradigan va
rivojlantiradi;

Ijodiy shaxsni shakllantiradi.

O'quvchilarga
muomani xal
etishni o'rgatish

Ta'sir etishning
yangi yo'larini
yaratish

*Izlanuvchan
yondashuvning maqsadi*

Yangi tajribani
mustaqil
o'zlashtirish

Shaxsiy idrokni
rivojlantirishni

“Tizim” so’zi – *tuzilma, qisimlardan tuzilgan, bitta yaxlit narsa yoki hodisa* ma’nolarini anglatadi. SHuningdek, kibirnitik tizim, axboratlar tizimi kabi tushunchalar shaklida ham qo’llaniladi. **“Tizimli yondashuv” tushunchasi**, ko’pincha, “tizimli metod”, “tizimli tahlil usuli” tushunchalari bilan uzviy bog’liq. Chunki tizimli tahlil usullari ham ob’ektni yaxlit tizim sifatida o’rganishni nazarda tutadi, u ob’ektning turli qisimlarini, qisimlarning o’zaro bog’liqligini, tizimning chegaralari va uning atrof-muhit bilan bog’liqligi, aloqodorligini ta’minlaydi.

O'quv
maqsadi

Qilinayotgan
natijalar

Nazorat va
baxolash

O'qituvchi

Таълим
жараёни
элементлари

Ta'lim
vositalari

O'quvchi

Ta'lim
shakli

Ta'lim
metodi

Ta'lim
mazmuni

“Texnologiya” yunoncha soʻz boʻlib, “texnos” – mahorat, sanʼat, “logos” – fan, taʼlimot maʼnolarini anglatadi.

“Texnologiya” tushunchasi – tayyor mahsulot olish uchun ishlab chiqarish jarayonlarida qoʻllaniladigan usul va metodlar majmui va shunday usul va metodlarni ishlab chiqaruvchi va takomillashtiruvchi fan sifatida taʼriflanadi.

Texnik
texnologiya

Ishlab
chiqarish
texnologiyasi

Gumanitar va
ta'lim
texnologiyalari

Texnologiyalarning
turlari

```
graph TD; A[Texnik texnologiya] --> D(Texnologiyalarning turlari); B[Ishlab chiqarish texnologiyasi] --> D; C[Gumanitar va ta'lim texnologiyalari] --> D;
```

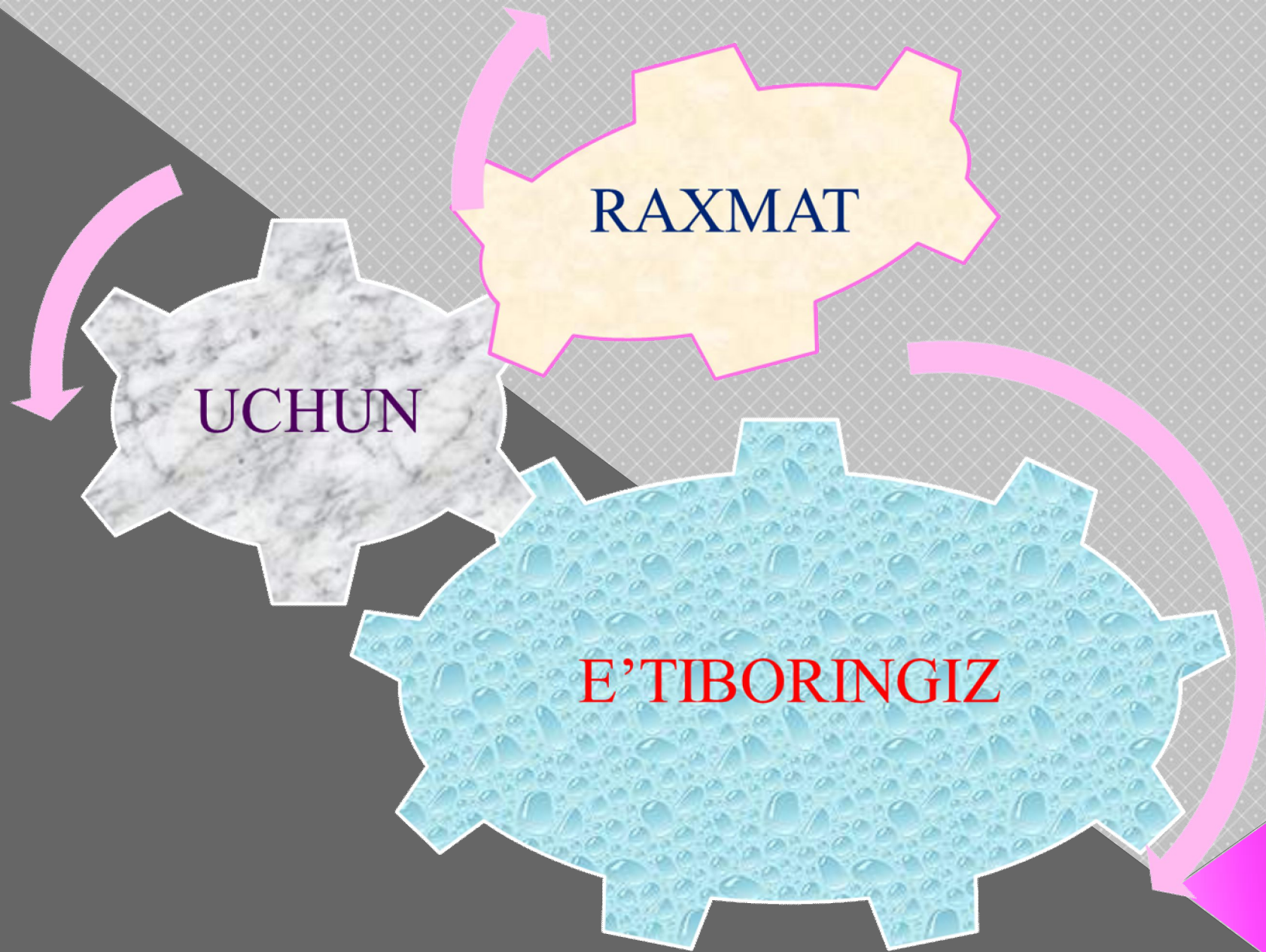
Ishlab chiqarishda “texnologiya” soʻzidan kelib chiquvchi tushunchalar

Texnologik jarayon – ishlab chiqariladigan mahsulotga ishlov berishning yagona jarayonini hosil qiluvchi texnologik operatsiyalar yigʻindisi.

Texnologik operatsiya – ishchi tomonidan oʻzining ish joyida bajariladigan yakuniga etkazilgan harakat koʻrinishidagi jarayonning bir qismi.

Texnologik xarita – maʼlum bir mahsulotni ishlab chiqaruvchi texnologik operatsiyalarning ketma-ketligini bayon qiluvchi hujjat.

Texnologik rejim – texnologik operatsiyalarni amalga oshirishni belgilovchi tartib boʻlib, maʼlum bir mahsulotni ishlab chiqarishda bajariladigan operatsiyalarning vaqti, shartlarini belgilaydi.

RAXMAT

UCHUN

E'TIBORINGIZ